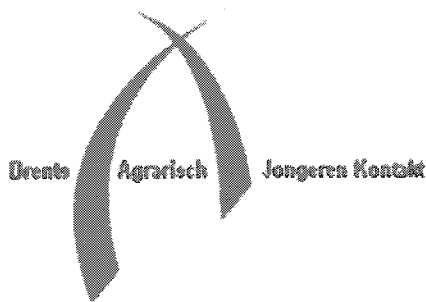

Aan: Commissie Milieu, Water en Groen
Van: Drents Agrarisch Jongeren Kontakt (DAJK)
Datum: 10 april 2005
Onderwerp: Verzoek om steun voor startersregeling jonge boeren in Drenthe

Geachte leden van de commissie Milieu, Water en Groen,

Het DAJK wil graag dat de provincie Drenthe net als de provincie Gelderland haar jonge boeren steunt bij de bedrijfsovername. Waarom?

1) Jonge boeren vormen de basis voor een vitaal platteland

De landbouw vormt een belangrijke sociale en economische factor op het platteland. Zonder jonge boeren in de toekomst geen vitaal platteland! Dat willen we benadrukken omdat het aantal agrariërs in rap tempo afneemt: per dag beëindigen 4 boeren in Nederland hun bedrijf. Daar komt bij dat de plattelandseconomie verschaalt, de bevolking vergrijsd en er minder scholen en andere voorzieningen komen op het platteland. In verschillende plattelandsgebieden is de gemiddelde leeftijd van de agrarisch ondernemer tussen de 50 en 55 jaar. Een verdere scherpe daling van het aantal bedrijfsopvolgers gaat ten koste van de leefbaarheid van het platteland.

2) Jonge boeren zijn belangrijk voor vernieuwingen in de land- en tuinbouw

Een bedrijf overnemen in de agrarische sector valt niet mee. Agrarische bedrijven zijn erg kapitaalintensief en dit zal in de toekomst alleen maar toenemen. Daarom wordt bedrijfsovername vaak vooraf gegaan door een lange periode van vermogensopbouw. Veelal gebeurt dit in de vorm van een maatschapscontract met familieleden. De trend is dat de samenwerkingsverbanden in duur toenemen. Uit een onderzoek uit 2001 blijkt dat de samenwerking in 18% van de gevallen zelfs langer duurt dan 16 jaar. En dat is jammer omdat bedrijfsopvolgers hun ondernemerschap daardoor niet voor de volle 100% tot uiting kunnen brengen. Trage overnames kunnen hierdoor ook ten koste gaan van vernieuwingen in de land- en tuinbouw.

Stand van zaken in Gelderland

Provincie Gelderland heeft 500.000 euro vrij gemaakt op de begroting voor steun aan Gelderse jonge boeren in 2005. Hiermee is Gelderland de eerste provincie in Nederland die met geld over de brug komt voor een startersregeling voor jonge boeren.

De provincie wil met haar steunmaatregel aanhaken bij de landelijke startersregeling voor jonge boeren die het ministerie van LNV op 19 januari 2005 bekend heeft gemaakt. Deze regeling bestaat uit 10 miljoen euro van het ministerie van LNV verdubbeld met 10 miljoen euro Brussels geld in de jaren 2005 en 2006. Ook de Gelderse 5 ton kan in Brussel wellicht verdubbeld worden tot 1 miljoen euro. Dit betekent dat jonge boeren in Gelderland waarschijnlijk kunnen profiteren van een provinciale pot van 1 miljoen euro, bovenop de 10 miljoen euro die landelijk beschikbaar is in 2005.

De landelijke startersregeling wordt ingevuld als een investeringsregeling tijdens de eerste 3 jaar na de bedrijfsovername en bestaat uit een subsidie van 20% op een investering van maximaal 100.000 euro. Dit betekent dus een subsidie van maximaal 20.000 euro. De

investeringen moeten de volgende doelen hebben: verlaging productiekosten, verbetering en omschakeling, verhoging kwaliteit, verbetering milieu, diversificatie of verbetering dierenwelzijn. De provincie Gelderland wil met haar regeling aanhaken bij deze landelijke regeling om zo de uitvoeringslasten te drukken.

Ons verzoek

Ons verzoek is om binnen de commissie kennis te nemen van deze brief m.b.t. steun bij bedrijfsovername. Verder is ons verzoek om net als in Gelderland een bedrag vrij te maken voor een investeringsregeling voor jonge Drentse boeren in 2005. Wij vragen hiervoor 250.000 euro te reserveren. Dit is de helft van het bedrag dat provincie Gelderland vrijmaakt, maar hier in Drenthe zijn dan ook de helft minder agrarische bedrijven en bedrijfsovernames.

Samenvattend

- Boeren leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en vitaliteit van het platteland. Nu investeren in jonge boeren betekent in de toekomst een leefbaar platteland.
- Bedrijfsovername in de agrarische sector is financieel gezien ontzettend moeilijk; in 18% van de gevallen is de periode van vermogensopbouw opgelopen tot meer dan 16 jaar.
- Een gedeelte van de Drentse boeren werkt in een relatief kleinschalig landschap en hebben daardoor te maken met kostprijsverhogende aspecten in de bedrijfsvoering. Dat maakt overname nog lastiger.
- Het is van belang dat startende boeren, die veelal zwaar gefinancierd zijn, een stimulans krijgen om te investeren. Hierdoor blijven er bedrijven met ontwikkelingsperspectief bestaan die ruimte hebben om in te spelen op wensen van de markt.
- Gelderland heeft 500.000 euro vrijgemaakt op de begroting om jonge boeren te steunen bij bedrijfsovername.
- We hopen dat ook de provincie Drenthe investeert in de toekomst van een vitaal platteland en net als in Gelderland 250.000 euro reserveert voor een startersregeling voor jonge boeren.

Met vriendelijke groet,

Edwin Hoogstra
Drents Agrarisch Jongeren Kontakt
T 0612915770

Agrarische bedrijfsovername in getallen

Drenthe

Het totaal aantal land- en tuinbouwbedrijven in Drenthe was in 2003 4.343 (Bron: CBS). Ieder jaar wordt circa 1,3% van de agrarische bedrijven in Nederland overgenomen door een bedrijfsopvolger (bron: LEI onderzoek 'Vestigingssteun voor bedrijfsopvolgers in de agrarische sector' uit 2001). Dat betekent circa 56 agrarische bedrijfsovernames per jaar in Drenthe. Maar waarschijnlijk valt dit aantal op dit moment lager uit omdat het aantal agrarische bedrijven ieder jaar circa 4% afneemt.

Gelderland

Het totaal aantal land- en tuinbouwbedrijven in Gelderland was in 2003 14.532 (Bron: CBS).

Landelijk

In 2004 waren er nog circa 84.000 agrarische bedrijven. Aantal overnames (statistisch gezien): $0,013 \times 84.000 = 1100$.